

Årsrapport 2014

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgata 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

INNHold

1. Innledning	4
2. Ressurser	5
2.1 Ansatte og kompetanse	5
3. Landkunnskapsarbeidet i Landinfo	6
3.1 Innhenting av landinformasjon	6
3.1.1 Informasjonsinnhentingsreiser 2014	7
3.2 Skriftlig og muntlig formidling av landkunnskap	8
3.3 Tilgjengeliggjøring av landkunnskap.....	10
3.3.1 Landdatabasen.....	10
3.3.1.1 Kvalitativ kartlegging: Hvordan brukes Landdatabasen?	10
3.3.2 Nettstedet <i>www.landinfo.no</i>	10
3.4 Seminarer arrangert av Landinfo	11
3.4.1 Fagseminar: <i>Tsjetsjenia</i>	11
3.4.2 Fagseminar: <i>Nasjonaltjenesten i Eritrea</i>	11
3.4.3 Fagseminar: <i>Frigjøringskamp, selvstendighet og krisestemning i Eritrea</i>	11
3.4.4 Andre seminarer og fagmøter med eksterne eksperter	12
4. Kvalitetssikring og metodearbeid i landinfo	13
4.1 Faglig og språklig kvalitetssikring	13
4.2 Metodeseminar våren 2014: Kildeanalyse, tall og statistikk	13
4.3 Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse	14
4.4 Metodeseminar høsten 2014: Metodeutvikling og sosiale medier.....	14
4.5 Nettsøk og sosiale medier	15
4.6 Presentasjonsteknikk.....	15
4.7 Sikkerhet på reise	15
4.7.1 Øvrige seminarer og kurs	15
5. Landinfos internasjonale arbeid	16
5.1 Samarbeidet med Landinfos søsterorganisasjoner	16
5.2 European Asylum Support Office – EASO.....	17
5.2.1 <i>Common Portal</i>	17
5.3 Intergovernmental Consultations – IGC.....	18
5.4 MedCOI.....	18
6. Prioriterte arbeidsområder i 2015	18

1. INNLEDNING

Landinfos hovedoppgave er å bistå Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet med informasjon om asylsøkeres og innvandreres opprinnelsesland. Disse instansenes informasjonsbehov er utgangspunktet for Landinfos virksomhet.

Roller til Landinfo er først og fremst definert gjennom enhetens faglige uavhengighet, da Landinfo ikke kan instrueres om hva resultatet av vår faglige virksomhet skal være. Stortingets opprettelse av et faglig uavhengig organ for landkunnskap markerer tydelig at utredningen av landkunnskap ikke skal kunne mistenkes for å være styrt av interesser om å oppnå bestemte resultater i saksbehandlingen. Dette styrker tilliten til at utlendingsforvaltningens vedtak er basert på et solid og troverdig landkunnskapsgrunnlag.

Landinfos målsetning er å yte våre oppdragsgivere god service. Dette betyr at våre tjenester må ha høy faglig kvalitet, være lett tilgjengelige og gi relevant informasjon til våre brukere.

Hovedkanalen for formidling av landkunnskap til UDI og UNE er Landinfos landdatabase, som foruten Landinfos egne skriftlige produkter, inneholder informasjon fra et bredt spekter av kilder. Rapporter fra menneskerettighetsorganisasjoner og andre relevante kilder viderefremmes fortløpende til UDI og UNE etter hvert som de blir publisert.

Landinfo tilstreber offentlighet, og vårt utgangspunkt er at Landinfos skriftlige produkter, i form av temanotater og responser, skal gjøres tilgjengelig for offentligheten på vårt nettsted www.landinfo.no. Nettstedet gir en oversikt over våre viktigste kilder, og inneholder også informasjon om Landinfos metodearbeid og kildebruk, samt lenker til veiledende standarder for metodebruk i landkunnskapsarbeid.

Landinfo er en del av et større internasjonalt landkunnskapsnettverk. Landinfo deltar aktivt i flere europeiske fora, og har også i 2014 vært en betydelig bidragsyter til ulike aktiviteter i regi av Det europeiske støttekontoret for asyl (EASO), som skal koordinere og styrke det europeiske samarbeidet på asylfeltet. Videre har Landinfo bidratt i flere fagmøter i regi av Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees (IGC), samt organisert flere internasjonale nettverksmøter i Landinfos lokaler, blant annet med deltakelse fra brukerne i utlendingsforvaltningen.

2. RESSURSER

2.1 ANSATTE OG KOMPETANSE

Landinfo har 30 medarbeidere og er organisert i fire regionale desker: Afrika, Asia, Europa/Sentral-Asia/Latin-Amerika og Midtøsten. Hver desk består av fem eller seks landrådgivere og én dokumentalist, og har ansvar for å videreformidle kunnskap om land i regionen.

Landinfo har en leder og en assisterende leder, to stillinger som inngår i Landinfos stab, samt en koordinator for Landinfos landdatabase.

Landinfos samlede kompetanse omfatter følgende hovedområder:

- **Kunnskap om land og regioner:** Landrådgiverne har gjennom arbeid og studier, utenlandsopphold og informasjonsinnhentingsreiser tilegnet seg inngående kjennskap til de landene de er ansvarlige for. Flertallet av landrådgiverne har erfaring fra arbeid i utlandet, fra blant annet norske utenriksstasjoner, FN, EU og ulike humanitære organisasjoner.
- **Kompetanse på informasjonsinnhenting:** Landinfo har høy kompetanse på å innhente informasjon hos ulike kilder og gjennom ulike kanaler. Landrådgivernes reiser til aktuelle land/områder, der de oppsøker kilder direkte og får førstehåndskjennskap til landet, er et viktig instrument for innhenting av informasjon.
- **Kompetanse på systematisk, nettbasert informasjonsinnhenting:** Landinfo utvikler stadig bedre kunnskap om systematisk informasjonsinnhenting fra åpne kilder på nett og via sosiale medier. Særlig har Landinfos dokumentalister opparbeidet kompetanse i søkemetoder for tilgang til dypveven og bruk av sosiale medier til informasjonsinnhenting.
- **Kompetanse på kilde- og informasjonsanalyse:** Landkunnskapsarbeidet krever svært gode ferdigheter i kilde- og informasjonsanalyse. Derfor har dette de senere årene vært en sentral komponent i Landinfos metodeutvikling.
- **Kompetanse på å videreformidle landkunnskap:** Landrådgiverne har lang erfaring i skriftlig og muntlig formidling av landkunnskap.
- **Forvaltningserfaring:** Flere av Landinfos medarbeidere har tidligere arbeidet i utlendingsforvaltningen, og mange har gjennom flere år forholdt seg til utlendingsforvaltningen som oppdragsgiver. Denne bakgrunnen gir forutsetninger for raskt å forstå brukernes behov, og sikrer at den informasjonen Landinfo innhenter er relevant for oppdragsgiverne.
- **Forskningserfaring:** Landinfo har flere medarbeidere med bakgrunn fra akademia og forskningsinstitusjoner. Dette styrker Landinfos fag- og metodekunnskap, og utvider vårt kildenettverk.

- **Kunnskapsorganisering og drift av publiseringsverktøy:** Dokumentalistene og databasekoordinatoren i Landinfo har ansvar for å administrere og utvikle Landdatabasen. De har arbeidet med databaseløsningen i en årrekke. Gjennom oppgraderinger og løpende vedlikehold har de opparbeidet en kompetanse som forener brukertilpasset kunnskapsorganisering og teknisk tilrettelegging.

3. LANDKUNNSKAPSARBEIDET I LANDINFO

De fleste av Landinfos ressurser i 2014 ble brukt til å innhente og analysere landinformasjon, samt til å formidle relevant landkunnskap til kjernebrukerne i UDI og UNE. Utover dette besvarte vi henvendelser fra blant annet Justis- og beredskapsdepartement og andre aktører på utlendingsfeltet, som for eksempel politiet.

Landinfo orienterer regelmessig Innvandringsavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet om situasjonen i aktuelle land. Dette skjer både etter informasjonsinnhentingsreiser og i forbindelse med vesentlige endringer i enkeltland eller områder.

Landinfo besvarte videre henvendelser fra andre etater og aktører. I samråd med Justis- og beredskapsdepartementet, begynte Landinfo i 2014 å besvare henvendelser fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) og Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat). Videre besvarer vi henvendelser fra blant annet Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), advokater og andre aktører på utlendingsfeltet (se mer om foredrag til eksterne brukere i pkt. 3.2).

Vårt arbeid på det internasjonale landkunnskapsfeltet beskrives nærmere i årsrapportens kapittel 5.

3.1 INNHENTING AV LANDINFORMASJON

I 2014 innhentet Landinfo landinformasjon gjennom ulike kanaler og fora. Disse omfatter:

Informasjonsinnhentingsreiser: Reiser til områder hvor det er hensiktsmessig at landrådgiverne har egne møter med kilder.

Skriftlig materiale: Fagbøker, publiserte konferansebidrag, artikler og akademiske tidsskrifter.

Bruk av åpne, nettbaserte kilder: Sentrale internasjonale og nasjonale organisasjoner og observatører som utarbeider rapporter og analyser.

Diskusjonsfora: Konferanser, foredrag og seminarer i relevante fagmiljøer, både nasjonalt og internasjonalt.

Eksterne eksperter: Utredninger og foredrag ved eksterne forskere.

Norske utenriksstasjoner: Innberetninger fra norske utenriksstasjoner, og konkret informasjon om ulike temaer på bestilling fra landrådgiverne.

Nordiske samarbeidspartnere: Samarbeid med søsterorganisasjonene i de nordiske landene, blant annet ved enkelte felles informasjonsinnhentingsreiser.

Internasjonale samarbeidspartnere: Internasjonale organisasjoner og fora er viktige nettverk for innhenting og utveksling av informasjon (se kapittel 5). Landinfo samarbeider tett med søsterorganisasjoner i en rekke europeiske land.

3.1.1 Informasjonsinnhentingsreiser 2014

Land	Hovedtema
Afghanistan	Utviklingen i sikkerhetssituasjonen og opprøret, den politiske transisjonen og avgrensede humanitære problemstillinger.
Bangladesh	Rohingya-flyktninger fra Myanmar.
De Forente Arabiske Emirater og Kuwait	Dokumentsituasjonen for statsløse palestinere og statsløse lokale innbyggere (biduner).
Eritrea	Menneskerettighetssituasjonen og ulike sosiale forhold.
Etiopia	Den lovlige og ulovlige opposisjonen i landet, den generelle situasjonen i Somaliregionen, samt situasjonen for homofile.
Filippinene	Barns familie- og oppvekstvilkår, menneskehandel, helsevesenet, personinformasjon (fødsel, ekteskap, død), passutstedelse.
Jordan (Irak-relatert)	Sikkerhetssituasjonen og humanitære forhold i Irak.
Kasakhstan	Menneskerettighetssituasjonen i Usbekistan.
Kosovo	Sikkerhetssituasjonen for etniske serbere og forhold for barn.
Libanon (Syria-relatert)	Dokumentsituasjonen og militærtjeneste.
Marokko	Forhold for kvinner, seksuelle minoriteter og politiske aktivister.
Pakistan	Sikkerhetssituasjonen og religiøse minoriteter.
Russland (Tsjetsjenia-relatert)	Situasjonen for kritikere, herunder bloggere, problemstillinger knyttet til internflukt og ulike problemstillinger relatert til Tsjetsjenia.
Saudi-Arabia (Jemen-relatert)	Forholdene i Nord-Jemen og helsetjenester for jemenitter, samt lovlige og ulovlige migranter fra Jemen og Afrikas Horn i Saudi-Arabia.
Sri Lanka	Den politiske og sikkerhetsmessige situasjonen (særsilt i nord-områdene), bevegelsesfrihet, politiske fanger, rettsvesenet og situasjonene for enslige mindreårige.
Sudan	Situasjonen for regimekritikere, militærtjeneste og utreiseforhold.

3.2 SKRIFTLIG OG MUNTlig FORMIDLING AV LANDKUNNSKAP

Landinfo skal formidle korrekt og relevant landkunnskap til våre brukere. Slik formidling er mangesidig, og foregår både skriftlig og muntlig.

Skriftlige produkter

Landinfos skriftlige produkter omfatter i hovedsak temanotater og responser. Temanotatene beskriver mer komplekse saksforhold eller større temaer. Ofte baserer de seg delvis på intervjuer landrådgiverne selv har foretatt på tjenestereiser til ulike land. Responsene er mer kortfattede, skriftlige redegjørelser om avgrensede og spesifikke temaer.

I løpet av 2014 produserte Landinfo 45 temanotater og 107 responser. Dette viser en nedgang i antall temanotater fra foregående år, men samtidig en betydelig økning i antall responser. Både temanotater og responser er tilgjengelige på våre nettsider.

Engelskspråklige produkter

Landinfo utarbeidet i 2014 en omfattende engelskspråklig rapport om situasjonen for kvinner i Tsjetsjenia. Rapporten (*Chechnya: Women, Marriage, Divorce and Child Custody*, 2014) er utgitt av Det europeiske støttekontoret for asyl (EASO). I tillegg til den engelske versjonen av rapporten, vil rapporten også foreligge på fransk, tysk, polsk og italiensk (les mer om dette samarbeidet under punkt 5.2).

Samtidig deltok Landinfo i et omfattende samarbeidsprosjekt med Nederland, Belgia og Sverige på tematikk knyttet til Libya, som resulterte i en rapportserie utgitt på engelsk (les mer om dette samarbeidet under punkt 5.1).

Samtlige rapporter er tilgjengelige på våre nettsider.

I 2014 engasjerte også Landinfo den tyrkiske sosiologen Besim Can Sirh, som jobber med migrasjonsforskning ved Middle East Technical University i Ankara, til å utarbeide en rapport om ekteskapstradisjoner og emigrasjon fra Tyrkia gjennom ekteskap. Prosjektet hadde særlig fokus på Konya-provinsen da det har vært en særlig stor utvandring fra akkurat denne provinsen til de skandinaviske landene. Sirh og hans forskningsassistent gjorde undersøkelser og gjennomførte kvalitative intervjuer i Konya sommeren 2014. Materialet ble publisert i en engelskspråklig rapport i september, som er tilgjengeliggjort for saksbehandlerne i utlendingsforvaltningen.

Videre blir Landinfos produkter ofte oversatt til engelsk og andre språk. I løpet av 2014 har enkelte europeiske landinformasjonsenheter fått tillatelse til å oversette utvalgte landinforapporter. Slike oversettelser blir kvalitetssikret av Landinfo og er tilgjengelige på våre nettsider.

Landinfo sørger i tillegg for at sentrale rapporter fra utenlandske kilder blir gjort tilgjengelige for våre kjernebrukere i oversatt versjon.

Opplæring og veiledning av kjernebrukere

Opplæring og personlig veiledning av saksbehandlere hører til landrådgivernes hovedoppgaver. Denne opplæringen omfattet i 2014 tilbakemeldinger i form av e-post, kurs og foredrag, samt personlig veiledning over telefon og i kortere møter.

- Landrådgiverne ga i overkant av 1300 tilbakemeldinger i form av e-post. Slike e-postbesvarelser er som regel knyttet til konkrete problemstillinger i enkeltsaker.
- Landrådgiverne holdt cirka 80 kurs, foredrag og opplæringsbolker.
- Landrådgiverne ga omfattende personlig veiledning over telefon og i kortere møter.

Kunnskapsformidling etter informasjonsinnhentingsreiser

Landrådgiverne formidler funn fra alle informasjonsinnhentingsreisene kort tid etter at reisene er gjennomført. Orienteringene gis til UDI og UNE, men også Justis- og beredskapsdepartementet, Utenriksdepartementet, Politiets utlendingsenhet og Nasjonalt ID-senter.

Formidling av landkunnskap i nemndmøter og rettssaker

Deltakelse i nemndmøter i UNE og som sakkyndige vitner i rettssaker, er prioriterte aktiviteter for Landinfo. I løpet av 2014 deltok landrådgiverne i 154 nemndmøter, som er vesentlig færre enn foregående år. Derimot avga Landinfos landrådgivere sakkyndige vitnemål i 169 rettssaker i 2014, en betydelig økning siden 2013.

Foredrag for andre deler av forvaltningen eller for eksterne interessenter

Andre deler av utlendingsforvaltningen eller andre, eksterne interessenter tar ofte kontakt med Landinfo med ønske om å få opplæring om spesifikke land, landområder eller temaer. Landinfo har en klar prioritering av kjernebrukerne i UDI og UNE. Ut fra en løpende vurdering av ressursituasjonen, forsøker vi likevel å imøtekomme andre deler av utlendingsforvaltningen, og i noen grad også eksterne interessenter, ved å holde foredrag eller kortere orienteringer.

I løpet av 2014 holdt Landinfo cirka 20 særskilte foredrag og kurs for andre brukere. Opplæring om situasjonen i enkeltland ble blant annet gitt til:

- Justis- og beredskapsdepartementet
- Politiets utlendingsenhet (PU)
- Norsk Folkehjelp
- Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI)
- Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS)
- Kripes

Organisering av fagseminarer med eksterne eksperter

For å styrke både Landinfos og brukernes kompetanse og kunnskap om aktuelle land, inviterer vi regelmessig eksterne fagpersoner, primærkilder og forskere til å holde foredrag om aktuelle temaer for våre kjernebrukere (se punkt 3.4). Seminarene har stor oppslutning, og er svært populære blant våre brukere.

3.3 TILGJENGELIGGJØRING AV LANDKUNNSKAP

3.3.1 Landdatabasen

Landdatabasen er utlendingsforvaltningens interne landkunnskapsbase og Landinfos hovedkanal for formidling av skriftlig landkunnskap til utlendingsforvaltningen. Kjernebrukerne er saksbehandlere i UDI og saksbehandlere og nemndledere i UNE. I tillegg har Justis- og beredskapsdepartementet og enkelte andre etater tilgang til Landdatabasen.

I 2014 var 100 land representert i Landdatabasen. For hvert enkelt land finnes rapporter og nyhetsklipp fra et bredt spekter av kilder; alt fra sentrale internasjonale organisasjoner til mindre kjente, lokale aktører. Temaer som menneskerettigheter, sikkerhet og politiske og sosiokulturelle forhold er godt dekket. Det er viktig for Landinfo at Landdatabasen oppleves som brukervennlig, oppdatert og relevant, og vi arbeider kontinuerlig med å sikre god brukertilfredshet på disse punktene.

I løpet av 2013-2014 ble den gamle Mogadishu-databasen oppgradert, både teknisk og innholdsmessig, og omdøpt til SomBas. SomBas er nå en integrert, men avgrenset, del av Landdatabasen. Løsningen inneholder blant annet detaljert informasjon i tekst og bilder om de enkelte bydelene i Mogadishu.

I 2014 har fem medarbeidere vært direkte tilknyttet Landdatabasen. Dokumentalistene er samtidig tilknyttet de ulike regiondeskene og utgjør således bindeleddet mellom Landdatabasen og regiondeskene.

3.3.1.1 Kvalitativ kartlegging: Hvordan brukes Landdatabasen?

Landinfo brukte i 2014 vesentlige ressurser på å gjennomføre en kvalitativ kartlegging av hvordan våre brukere anvender Landdatabasen; hvordan opplever brukerne basens innhold og søkemuligheter, hvilke forbedringer kan gjøre basen mer relevant, hvordan kan Landinfo gjøre brukerne bedre i stand til å utnytte basens potensial? Kartleggingen ble utført gjennom direkte kommunikasjon med brukere i UDI. Landinfo vil fortsette tilsvarende kartlegging i UNE i 2015.

3.3.2 Nettstedet www.landinfo.no

Nettstedet www.landinfo.no har som formål å gi offentligheten innsyn i notatene og responsene som Landinfo formidler til våre oppdragsgivere. Nettstedet hadde 28 000 unike besøkende i 2014, 50 000 sesjoner og 155 000 sidevisninger.

3.4 SEMINARER ARRANGERT AV LANDINFO

3.4.1 Fagseminar: Tsjetsjenia

International Crisis Group er en av de få organisasjonene som fortsatt reiser til Nord-Kaukasus og rapporterer fra området. Landinfo har gjennom en årrekke hatt flere møter med ICG og ekspert på Nord-Kaukasus, Varvara Pakhomenko, om situasjonen i Nord-Kaukasus.

I mars fikk også saksbehandlere fra UDI og UNE anledning til å møte Varvara Pakhomenko. Hun holdt da et foredrag hos Landinfo om den seneste utviklingen i Tsjetsjenia, med fokus på sikkerhets- og menneskerettighetssituasjonen.

3.4.2 Fagseminar: Nasjonaltjenesten i Eritrea

I juni arrangerte Landinfo et seminar der professor Gaim Kibreab fra London South Bank University snakket om nasjonaltjenesten i Eritrea. Kibreab fokuserte på formålet med nasjonaltjenesten, som ble innført i 1991, og på betydningen og konsekvensene av nasjonaltjenesten for landets befolkning.

Presentasjonen hadde tittelen *The National Service in Eritrea and consequences of evading or deserting from the service. Reflections on the limits on research and reporting in Eritrea and the implications on the validity and credibility of information on Eritrean issues.*

Gaim Kibreab. Foto: Nora Lie.

3.4.3 Fagseminar: Frigjøringskamp, selvstendighet og krisestemning i Eritrea

Den anerkjente journalisten, forfatteren og fotografen Dan Connell besøkte Landinfo i oktober.

Connell holdt foredrag om Eritreas historie – om frigjøringskamp, selvstendighet og krisestemning – med bakgrunn i egne reiser og opphold i landet, både før og etter at Eritrea ble et selvstendig land.

Dan Connell. Foto: Anja Østberg Hansen.

I lange perioder på 1970- og 1980-tallet fulgte Connell frigjøringsbevegelsen i Eritrea. De siste årene har han foretatt dybdeintervjuer av eritreiske flyktninger i en rekke land.

Connell har blant annet snakket med eritreere i Israel, USA og ulike europeiske land, i flyktningleirer i Etiopia og Sudan og med frigitte ofre for menneskehandel i Egypt.

3.4.4 Andre seminarer og fagmøter med eksterne eksperter

I løpet av 2014 inviterte Landinfo en lang rekke eksperter og fagpersoner til å dele sine erfaringer med aktører innen utlendingsforvaltningen. Blant annet ble følgende seminarer avholdt i Landinfos lokaler:

- Sergei Nikitin, lederen for Amnesty-kontoret i Moskva, holdt foredrag om situasjonen for LHBT (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) og om den nye såkalte agentloven, som gjør det vanskeligere for menneskerettighetsorganisasjonene å utføre sitt arbeid.
- Forsker Anne Stenersen fra Forsvarets forskningsinstitutt holdt foredrag om sikkerhetssituasjonen i Kabul og opprørernes strategier.
- Landinfo var vertskap for Iraqi al-Amal, en av Iraks mest anerkjente menneskerettighetsorganisasjoner. Organisasjonen jobber spesielt med kvinners rettigheter, både i tilknytning til ekteskap og æresrelatert vold. De bistår kvinner med juridisk hjelp og støtte, samtidig som de driver påvirkningsarbeid, opplysningskampanjer og kompetansebygging på ulike nivåer.
- Landinfo organiserte et seminar om internett i Iran, med foredragsholder Mahmood Enayat. Enayat er forsker og medieutviklingseksperter, og leder firmaet Small Media i London, som fokuserer på økt informasjonsflyt i lukkede samfunn.
- Forfatter Reidulf Molvær holdt foredrag om etiopisk tradisjon og kultur. Molvær har skrevet flere bøker om Etiopia.
- Styremedlem i den afghanske ungdomsbevegelsen Afghanistan 1400, Shaharзад Akbar, holdt innlegg om situasjonen for ungdom i Afghanistan. Akbar er også grunnlegger av byrået QARA Consulting, og har lang erfaring fra utviklingsarbeid i Afghanistan.
- Tor Bukkvold fra Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) holdt en presentasjon for saksbehandlere fra UDI og UNE om situasjonen i dagens Ukraina.

4. KVALITETSSIKRING OG METODEARBEID I LANDINFO

Landinfo legger stor vekt på kvalitet. Derfor har vi utarbeidet og etablert rutiner for kvalitetssikring av våre skriftlige produkter. Arbeidet med å forankre felles parametre for slik kvalitetssikring fortsatte i 2014, både faglig og språklig.

4.1 FAGLIG OG SPRÅKLIG KVALITETSSIKRING

Den faglige kvalitetssikringen skal sikre at våre notater og responser er oppdaterte, at informasjonen som formidles er korrekt og at kildegrunnlaget er godt. Alle Landinfos notater og responser blir kvalitetssikret av minst én landrådgiver fra samme regiondesk som forfatteren. I enkelte tilfeller blir våre produkter i tillegg kvalitetssikret av eksterne fageksperter.

Den språklige kvalitetssikringen blir ivaretatt av Landinfos interne redaksjonsråd, som skal påse at kvaliteten på de skriftlige produktene er høy, at relevante kildehenvisningssystemer etterfølges og at materialet er leservennlig, både i struktur og format.

Som en del av kvalitetssikringen ble det i 2014, som året før, lagt til rette for diskusjoner og samarbeid med eksterne fageksperter. Dette er viktig for å sikre at Landinfo holder et høyt faglig nivå, samtidig som innspillene fra ekspertene kan gi nye impulser for vårt faglige arbeid generelt.

4.2 METODESEMINAR VÅREN 2014: KILDEANALYSE, TALL OG STATISTIKK

Landinfos årlige metodeseminar ble avholdt i mai 2014. Det ble fokusert på to temaer; kilde- og informasjonsanalyse og bruk av tall og statistikk i landkunnskapsarbeidet.

Kilde- og informasjonsanalyse

Landinfo forsøker stadig å videreutvikle relevante metodeverktøy for vårt arbeid. Kilde- og informasjonsanalyse er helt sentralt for å kunne tilby relevant og god landkunnskap til våre brukere.

Vi har i lang tid fokusert på denne tematikken, og har i løpet av de siste årene arrangert flere interne seminarer hvor representanter for ulike organisasjoner har blitt invitert til å redegjøre for hvordan de arbeider med kilder og informasjon.

I 2014 inviterte vi to foredragsholdere fra anerkjente organisasjoner for å snakke om metodearbeid i deres organisasjoner; Ingrid Massage, som er Senior Research Policy Adviser ved Amnesty Internationals Research and Response Unit i London, og Joost Hiltermann, Chief Operating Officer ved International Crisis Group (ICG) i Brussel. Foredragsholderne holdt innlegg om kilde- og informasjonsanalyse i Amnesty og ICG; om metodiske standarder og kvalitetssikring.

Bruk av tall og statistikk i landkunnskapsarbeidet

Landinfo bruker tallmateriale og statistikk i vårt arbeid, og er opptatt av å presentere dette på en riktig og etterrettelig måte. På seminarets dag to hadde vi derfor invitert matematiker og biostatistiker Jo Røislien, som holdt innleggene «Kunsten å kommunisere det kompliserte» og «Hvordan kan vi vite om vi vet?».

4.3 LANDINFOS RETNINGSLINJER FOR KILDE- OG INFORMASJONSANALYSE

Landinfo utarbeidet i 2014 interne retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse, som redegjør for hvordan Landinfo arbeider med kilder og med informasjonen kildene gir. Retningslinjene beskriver hvordan man finner frem til relevante kilder for en bestemt problemstilling, og gir en oversikt over hvilke krav Landinfo stiller til selve kilde- og informasjonsanalysen. Samtidig omtales en rekke praktiske utfordringer som Landinfo møter i sitt daglige kildearbeid; hva gjør vi dersom vi ikke finner relevante kilder, når vi bare finner én kilde, når kildene gir motstridende informasjon, eller når kildene ønsker å være anonyme?

Retningslinjene støtter seg blant annet på metodeseminarene vi har holdt med sentrale kilder som Human Rights Watch, FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), Amnesty International og International Crisis Group i løpet av de siste årene, og også på utveksling med landinformasjonsenheter til sveitsiske utlendingsmyndigheter (MILA) og landinformasjonsenheter til Østerrikes Røde Kors (ACCORD). Videre er retningslinjene fundert på relevant faglitteratur om kilde- og informasjonsanalyse, samt EUs retningslinjer og ACCORDs treningsmanual for bearbeiding av landinformasjon.

Retningslinjene er ment som interne retningslinjer i Landinfo, men har også til hensikt å synliggjøre for eksterne samarbeidspartnere hvordan Landinfo arbeider med kilde- og informasjonsanalyse. Derfor er retningslinjene gjort tilgjengelige på www.landinfo.no, under Metode og kildekritikk.

4.4 METODESEMINAR HØSTEN 2014: METODEUTVIKLING OG SOSIALE MEDIER

Det har skjedd en betydelig profesjonalisering innenfor landkunnskapsarbeidet i løpet av det siste tiåret. Landkunnskapsenheter i Europa samarbeider også tettere, både med landinformasjon og med utvikling av metode og felles kvalitetskriterier. Høstens metodeseminar ble derfor viet metodeutvikling på vårt særskilte felt, og hvordan sosiale medier har introdusert nye muligheter og utfordringer i landkunnskapsarbeidet.

Metodeutvikling på landkunnskapsfeltet og bruk av sosiale medier

Reinhold Jawhari, nestlederen for den østerrikske landkunnskapsenheter ACCORD (Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation), som er en del av Østerrikes Røde Kors, hospiterte hos Landinfo en uke i 2014.

Reinhold Jawhari. Foto: Nora Lie.

Jawhari har omfattende bakgrunn med metodearbeid på landkunnskapsfeltet, og har blant annet vært delaktig i arbeidet med å skrive ACCORDs *Researching Country of Origin Information. Training Manual, 2013*.

I løpet av uken hadde Jawhari samtaler med landrådgiverne og dokumentalistene om hvordan vi planlegger og gjennomfører

informasjonsinnhentingsreiser, hvordan det faglige og språklige kvalitetssikringsarbeidet skjer i Landinfo, hvordan Landinfo tilnærmer seg kildeanalyse, og hvordan vi organiserer kommunikasjon og samarbeid med brukerne.

Det ble også organisert en fagdag, der hele staben i Landinfo deltok. Hovedinnleggene fra Jawhari omhandlet metodeutvikling på landkunnskapsfeltet og bruk av sosiale medier i landkunnskapsarbeidet.

4.5 NETTSØK OG SOSIALE MEDIER

Bruken av sosiale medier i landkunnskapsarbeid byr i høy grad på metodiske utfordringer. Derfor er det også avgjørende for Landinfo å opparbeide kompetanse i bruk av sosiale medier; sett opp mot blant annet søkemuligheter, tekniske og sikkerhetsmessige begrensninger, kvalitetssikring og kildeanalyse.

I tillegg til fagdagen der bruk av sosiale medier var tema (som nevnt ovenfor), deltok allerede kompetente medarbeidere på Online Research Conference, i regi av EASO. Konferansedeltagerne sørget senere for en kompetanseoverføring til den øvrige staben i Landinfo. Tema på dette fagmøtet var blant annet netttjournalistikk og research, avansert internettsøk og bruk av sosiale medier.

4.6 PRESENTASJONSTEKNIKK

Det er viktig at Landinfos ansatte er gode formidlere. Derfor deltok flere medarbeidere på kurs i muntlig presentasjonsteknikk. Kurset ble ledet av Lent, Norges største fagmiljø innen prosessledelse og styrkebasert utviklingsarbeid.

4.7 SIKKERHET PÅ REISE

Landinfos medarbeidere deltar i utstrakt reisevirksomhet, ofte til land der det er betydelige sikkerhetsmessige utfordringer. Som følge av dette, prioriterte vi i enda større grad enn tidligere arbeidet med å sikre at informasjonsinnhentingsreisene gjennomføres på en trygg måte. Landinfo har egne sikkerhetsrådgivere, som i løpet av 2014 blant annet arbeidet systematisk med å utarbeide og tilrettelegge for forsvarlige rutiner (se kurs for ansatte under).

4.7.1 Øvrige seminarer og kurs

Rettstradisjoner

Kontinuerlig oppdatering om ulike faglige temaer er også viktig for å heve kompetansen blant Landinfos stab. Mens vi i 2013 holdt en intern fagdag om flyktningkonvensjonen og aktuelle asylrelaterte problemstillinger, prioriterte vi i 2014 et internt fagmøte om franske rettstradisjoner.

Iris Ngyuen Duy, postdoktor ved Institutt for offentlig rett, var foredragsholder. Hun ga en fremstilling av det franske domstolsystemet, og skisserte de viktigste forskjellene mellom det franske og det norske rettssystemet. Videre orienterte hun om gangen i en straffesaksbehandling, om påtalemyndigheten og ordningen med forhørsdommer og om ankedomstolens funksjon.

Landinfo planlegger å følge opp introduksjonen til det franske rettssystemet med en tilsvarende fagdag om britiske rettstradisjoner.

Landinfos ansatte deltok ellers på kurs og opplæring i

- Sikkerhet og krisehåndtering på reise
- Førstehjelpskurs
- Ulike data- og prosjektstyringskurs
- Ulike språkkurs

5. LANDINFOS INTERNASJONALE ARBEID

Landinfos internasjonale arbeid foregår på flere plan. Vi er sterkt involvert i arbeidet med å videreutvikle det europeiske samarbeidet om landkunnskap i regi av Det europeiske støttekontoret for asyl (EASO), samtidig som vi har et tett samarbeid med våre nordiske og europeiske søsterorganisasjoner. I tillegg er Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees (IGC) en viktig plattform for diskusjon om strategi og metode med andre landkunnskapsenheter.

5.1 SAMARBEIDET MED LANDINFOS SØSTERORGANISASJONER

Det internasjonale samarbeidet med de nordiske og europeiske landkunnskapsenheterne er en viktig arena for informasjons- og meningsutveksling samt nettverksbygging.

I løpet av 2014 deltok Landinfos medarbeidere på en rekke internasjonale møter og seminarer, både som foredragsholdere og seminardeltagere. Landinfo organiserte også fagseminarer om blant annet Eritrea i Oslo, der våre nordiske kolleger deltok.

Utover utveksling av landkunnskap, diskusjoner og temamøter blant landrådgiverne i Norden, har vi et etablert samarbeid med nordiske partnere om felles informasjonsinnhentingsreiser (som blant annet ble gjennomført til Libanon i 2014), og om utarbeidelsen av temanotater/rapporter i etterkant av reisene. Vi har videre samarbeidet om utarbeidelsen av en notatrekke om situasjonen i Libya (les om Libya prosjektgruppe nedenfor), og har også utvekslet erfaringer med våre søsterorganisasjoner om annen utvikling på landkunnskapsfeltet, som for eksempel om hvordan vi kan formidle og publisere landkunnskap.

Landinfo deltok ellers i følgende samarbeid med internasjonale partnere:

- Libya prosjektgruppe: Landinfo deltok i 2014 i et omfattende samarbeidsprosjekt med Nederland, Belgia og Sverige om tematikk knyttet til Libya. Prosjektet resulterte i en rapportserie utgitt på engelsk. Siden sikkerhetssituasjonen ikke tillot en informasjonsinnhentingsreise, ble research gjort gjennom skriftlig kildemateriale og intervjuer med en rekke Libya-eksperter og libyske kilder, per telefon og i møter i Europa. De involverte landrådgiverne fra ulike land forfattet hver sin rapport, som ble faglig kvalitetssikret av flere av de andre involverte og omsider språkvasket av Landinfo.

- Samarbeidsmøte i Stockholm mellom landkunnskapsenhetene i Belgia, Nederland og Sverige, samt representanter fra Nederlands utenriksdepartement. Hovedtema for møtet var potensialet for samarbeid om innhenting av landkunnskap og rapportskriving.
- Nordisk møte om Pakistan og Afghanistan.
- Internasjonalt fagseminar for landrådgivere om situasjonen i Sri Lanka. Seminaret var organisert av sveitsiske immigrasjonsmyndigheter, mens foredrag og diskusjon ble ledet av Alan Keenan, seniorrådgiver ved ICG.
- Møte med Russland-ansvarlige i polsk landinformasjonsenhet.
- Fagmøte med landinformasjonsenheten i Danmark om deres funn fra informasjonsinnhentingsreisen til Tsjetsjenia.
- Møte med den danske landinformasjonsenheten om kildesituasjonen knyttet til Eritrea og Somalia.

5.2 EUROPEAN ASYLUM SUPPORT OFFICE – EASO

Det europeiske støttekontoret for asyl (EASO) ble etablert i 2010. EASO har blant annet som formål å støtte det praktiske samarbeidet om landkunnskap mellom EUs medlemsland og de assosierte landene.

Innenfor EASO har Landinfo i løpet av 2014 deltatt i forskjellige arbeidsgrupper og fora, og har deltatt i nettverkene av landinformasjonsekspertene som jobber med Syria, Somalia, Iran, Irak og Russland. Samtidig er Landinfo bidragsyter i gruppen som arbeider med landkunnskapsportalen Common Portal (se nedenfor).

Landinfo forfattet også en omfattende rapport om situasjonen for kvinner i Tsjetsjenia (*Chechnya: Women, Marriage, Divorce and Child Custody*). Dette er den første landkunnskapsrapporten som EASO har publisert som såkalt europeisert landkunnskapsrapport. Dette innebærer at rapporten tar sikte på å utrede tematikk av felles interesse for europeiske landkunnskapsenheter og utlendingsforvaltning. Landinfo har i kvalitetssikringsprosessen arbeidet tett med eksperter fra europeiske landkunnskapsenheter og med EASOs redaksjons- og publikasjonsteam. I tillegg til den engelske versjonen av rapporten, vil rapporten også foreligge på fransk, tysk, polsk og italiensk.

Landinfo deltok ellers på flere EASO-seminarer, og er en del av EASOs Strategic Network, et forum der lederne for de europeiske landkunnskapsenhetene diskuterer samarbeidet på landkunnskapsfeltet.

Landinfo fikk i 2014 besøk av direktøren for EASO, Dr. Robert Visser, som presenterte EASO og EASOs visjoner for samordning og organisering av landkunnskap på et felles europeisk plan.

5.2.1 Common Portal

Den felles europeiske portalen Common Portal administreres av EASO, og er utviklet for at medlems- og samarbeidsland skal kunne dele informasjon på landkunnskapsfeltet. Tidlig i 2013 ble Landdatabasen koplet til Common Portal, slik at Landinfos publikasjoner nå er søkbare og tilgjengelige for alle

samarbeidslandene. Per i dag er tilgangen begrenset til landkunnskapsenhetene i de aktuelle landene.

Landinfo bidro i 2014 i planleggingen og utviklingen av en ny portal.

5.3 INTERGOVERNMENTAL CONSULTATIONS – IGC

IGC er et forum for diskusjon av migrasjonsspørsmål hvor 17 land deltar. Landinfo deltok i 2014 på to møter i IGC Working Group on Country of Origin Information. Møtene i denne arbeidsgruppen omhandler spørsmål knyttet til metodearbeid, kunnskapsformidling og drift av landkunnskapsenheter.

5.4 MEDCOI

Prosjektet MedCOI (Medical Country of Origin Information) administreres av immigrasjonsmyndighetene i Nederland og Belgia, og er et prosjekt som har som formål å bedre tilgangen til relevant informasjon om helsetilbudet i aktuelle land. MedCOI har bygget opp en database over helserelaterte temaer, som er gjort tilgjengelig for prosjektpartnerne.

Landinfos deltagelse i MedCOI innebærer at vi kan konsultere og dra nytte av helsefaglig landkunnskap gjennom MedCOIs database og via MedCOIs tilknyttede helsepersonale (på verdensbasis).

Landinfo innhenter på vegne av UDI og UNE informasjon om helseforhold gjennom MedCOI. Våre erfaringer fra innhenting og videreformidling av helseopplysninger i landkunnskapsarbeidet, viser at det knytter seg særskilte metodiske og prinsipielle spørsmål til denne type informasjon. Derfor utarbeidet Landinfo i 2014 et notat som belyser noen av utfordringene som er knyttet til bruken av MedCOIs informasjon, og som redegjør for hvordan Landinfo håndterer MedCOI som kilde. Notatet er tilgjengelig på www.landinfo.no, under Metode og kildekritikk.

6. PRIORITERTE ARBEIDSOMRÅDER I 2015

Som kunnskapsinstitusjon og serviceorgan skal Landinfo produsere relevant landkunnskap for våre brukere, tilby tjenester av høy faglig kvalitet og gjøre våre produkter tilgjengelige for brukerne på en god måte.

Landinfo feirer i 2015 vårt tiårsjubileum. I jubileumsåret vil vi videreutvikle dialogen med brukerne, og ha en tett oppfølging av deres behov for landinformasjon, slik at vi kan levere landkunnskap som er relevant for deres oppgaveløsning. Informasjonsbehovet knyttet til asylsøknader, men også til søknader om oppholds- og arbeidstillatelser, skal være i fokus. En åpen dialog med kjernebrukerne i UDI og UNE er viktig for å oppnå en klar og omforent forståelse av hva som kan forventes av Landinfo, og hvordan Landinfos tjenester kan brukes på en god måte.

I 2015 vil vi også videreutvikle medarbeidernes kompetanse innen kilde- og informasjonsanalyse, og fortsette det viktige arbeidet med å forankre felles metodikk i arbeidet vi utfører.

Vi vil i tillegg, i tett samarbeid med våre kjernebrukere i UDI og UNE, bruke ressurser på å videreutvikle Landdatabasen, slik at basen kan forbli en sentral kanal for god og kvalitetssikret landkunnskap.

Europeisk nettverksbygging på landkunnskapsfeltet vil fortsette å være et fokusområde for Landinfo i 2015. Det europeiske støttekontoret for asyl (EASO) legger til rette for kompetansebygging og informasjonsutveksling som Landinfo og Landinfos brukere vil kunne ha nytte av. Vi ser at utvekslingen av informasjon kan bidra til ressursbesparelser og forhindre dobbeltarbeid. Vi vil videreføre det gode samarbeidet med våre nordiske søsterorganisasjoner, men også med fagenhetene i andre europeiske land.

Vi kommer til å videreføre arbeidet med å invitere eksterne fagpersoner til å holde foredrag for våre brukere, særlig knyttet til land og områder der kildetilgang er problematisk, men også for områder og land med store ankomster og/eller komplekse anførsler. Dette har vi svært gode erfaringer med, ettersom det faglige utbyttet er stort for både brukerne våre og landrådgiverne.